

**Centrum Edukacji Nauczycieli
Biblioteka Pedagogiczna w Koszalinie**

Adres:

ul. J. Piłsudskiego 62

75-525 Koszalin

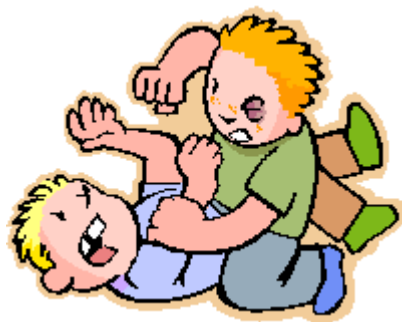
tel./fax (094) 345-45-05, (094) 347-43-07

e-mail: sekretariat@bibliotekacen.pl

<http://www.bibliotekacen.pl>

Zestawienie bibliograficzne nr **1028/10**

PRZEMOC I AGRESJA W SZKOLE

Zestawienie bibliograficzne opracowane na podstawie literatury za lata 2007-2009 dostępnej w Bibliotece Pedagogicznej CEN w Koszalinie.

**Część pozycji ujętych w zestawieniu opatrzona jest adnotacją.
Przy wydawnictwach zwartych zamieszczono informację o sygnaturach.
Układ alfabetyczny w obrębie działów.**

wybór i oprac. Anna Nowak

Koszalin 2010

I. Wydawnictwa zwarte

1. AGRESJA

Agresja i przemoc w szkole : przyczyny, rozpoznawanie, zapobieganie / red. Irena Pufal-Struzik. - Kielce : Wydaw. Pedag. ZNP, 2007

Sygn. 227343 ; 227344 ; czyt. 227342

2. AGRESJA

Agresja w szkole : diagnoza i profilaktyka / red. Maria Libiszowska-Żółtkowska, Krystyna Ostrowska. - Warszawa : „Difin”, 2008

Zawiera: 1. Agresja - słowo wstępne. 2. Agresywne zachowania uczniów w świetle badań porównawczych z 1997 i 2003 roku. 3. Przystępczość nieletnich w Polsce w świetle statystyk. 4. Bezpieczeństwo szkoły w opinii nauczycieli. 5. Wpływ klimatu szkoły na przejawianie przez uczniów agresji i przemocy w szkole. 6. Zapobieganie przemocy rówieśniczej w szkole. 7. Refleksje nad wynikami badań agresji. 8. Agresja w szkole: uwarunkowania społeczne i kulturowe. 9. Polityka oświatowa państwa: zadania i ułomności. 10. Rodzina i szkoła

w systemie wychowania. 11. Pedagogika resocjalizacyjna wobec przemocy i agresji. 12. Agresja dzieci i młodzieży. 13. System psychoprofilaktyki rozwoju i edukacji a przeciwdziałania zachowaniom dewiacyjnym dzieci

i młodzieży. 14. Agresywne zachowania młodzieży jako konsekwencja zaburzonych procesów poznawczych. 15. Profilaktyczna pomoc wychowawcza w szkole w zapobieganiu agresji: znaczenie kompetencji społecznych.

Sygn. 227538 ; 227539; czyt. 227537

3. DAMBACH, Karl E.

Mobbing w szkole : jak zapobiegać przemocy grupowej / Karl E. Dambach ; przekł. Aleksandra Ubertowska. - Gdańsk ; Sopot : Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2008

Sygn. 228521 ; 228522 ; 228523

4. GEBAUER, Karl

Mobbing w szkole / Karl Gebauer ; przeł. Anna Malinow. - Warszawa : „PAX”, 2007

Zawiera: Wstęp; 1. Siła i bezsilność w sytuacjach mobbingu; 2. Co to jest mobbing?; 3. Profilaktyka przez wzmacnianie poczucia własnej wartości; 4. Wspierać dzieci w okresie dojrzewania; 5. Mobbing jako wyzwanie dla pedagogów; 6. Co może zrobić nauczyciel.

Sygn. 228518 ; 228519 ; 228520 ; 226233 ; 226234 ; czyt. 226232

5. GEORG, Jutta

Dlaczego jesteście tacy okrutni? : mobbing w szkole / Jutta Georg ; [tł. Marta Borowczyk]. - Poznań : Księgarnia Św. Wojciecha, 2008

Sygn. 228297 ; 228298 ; czyt. 228296

6. HOŁYST, Brunon

Kryminologia / Brunon Hołyst. - Warszawa : „LexisNexis”, 2007. - **S. 1202-1221: Wady systemu funkcjonowania szkoły**

Sygn. 228320 ; czyt. 228318

7. KNEZ, Renata

Saper czyli Jak rozminować agresję : program profilaktyczno-wychowawczy dla klas 4-6 szkoły podstawowej / Renata Knez, Wojciech M. Słonina. - Kraków : „Rubikon”, 2004

Sygn. 227257 ; 227258 ; czyt. 227256

8. ILENDO- MILEWSKA, Agnieszka

Dysfunkcjonalność uczniów gimnazjum / Agnieszka Hendo-Milewska. - Warszawa : „Difin”, 2009
Sygn. 229765 ; 229766

9. MODRZEJEWSKA, Daria

Nauczyciel wobec przemocy psychicznej w klasie szkolnej / Daria Modrzejewska.- Bibliogr. // W: Socjologiczne i psychopedagogiczne aspekty przemocy / pod red. Joanny Wawrzyniak. - Łódź : Wydaw. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2007. - S. **159-164**

Sygn. 228246 ; 228247 ; czyt.228245

10. NIEMOC

Niemoc na przemoc? : materiały z seminarium : „Nowe wyzwania szkoły wobec współczesnych zagrożeń”, 13 stycznia 2007 r. / [red. Zygmunt Czaplą] ; Zespół Szkół Niepublicznych "Czaplówka" w Koszalinie. - Koszalin : Dyrekcja Zespołu Szkół Niepublicznych „Czaplówka”, 2007

Sygn. czyt. 226525

11. O'MORE, Mona

Jak opanować przemoc w szkole / Mona O'Moore, Stephen James Minton ; [tł. Agnieszka Księżpolska, Joanna Jedlińska, Ewelina Błońska]. - Warszawa : Wydaw. Szk. i Pedagog. : „Fraszka Edukacyjna”, 2008

Sygn. 228286 ; 228287; czyt. 228285

12. PRZEMOC

Przemoc i agresja w szkole : próby rozwiązania problemu / red. Andrzej Rejzner. – Warszawa : Wydaw. WSP TWP, 2008

Sygn. 228834 ; czyt. 228833

13. SOKOŁOWSKA, Ewa

Jak postępować z agresywnym uczniem : zmiana sposobu myślenia i postępowania / Ewa Sokołowska. - Warszawa : „Fraszka Edukacyjna”, 2007

Sygn. 227806 ; czyt. 227805

14. STEWART, Jane

Jak radzić sobie ze złością : treningi dla nastolatków : scenariusze lekcji i karty pracy dla uczniów / Jane Stewart. - Warszawa : „Fraszka Edukacyjna”, 2007

Sygn. 227799 ; 227800 ; czyt. 227798

15. SYTUACJE

Sytuacje kryzysowe w szkole : praca zbiorowa / red. Katarzyna Koszewska, Małgorzata Taraszkiewicz ; [aut. Zbigniew Babski]. - Warszawa : CODN, 2007

Książka poświęcona jest diagnozowaniu i rozwiązywaniu kryzysów w szkołach. Publikacja jest adresowana do dyrektorów szkół, nauczycieli, kadry zarządzającej oświatą. Autorzy zebranych tekstów przedstawiają różne aspekty zarządzania sytuacjami kryzysowymi, podają praktyczne wskazówki dotyczące bezpieczeństwa w szkołach, prezentują materiały szkoleniowe dla rad pedagogicznych

Sygn. 225973 ; 225974 ; czyt. 225972

16. WOYNAROWSKA, Barbara

Edukacja zdrowotna : podręcznik akademicki / Barbara Woynarowska. - Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. - S. **518-548** : **Przeciwdziałanie agresji i przemocy przez uczniów**

Agresja i przemoc wśród dzieci i młodzieży - definicje, formy, częstość występowania. Podejścia wyjaśniające agresje i przemoc. Środowiskowe uwarunkowania agresji. Przyczyny i skutki zachowań agresywnych. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. Umiejętności i strategie potrzebne do radzenia sobie w szkolnych sytuacjach agresji i przemocy. Propozycje zajęć (tematy: „Co to jest agresja i przemoc?”. „Jak myśli i uczucia wpływają na zachowania?”. „Jak możemy powstrzymać przemoc w naszej klasie?”. „Spojrzenie z drugiej strony”. „Klasowe prawa i obowiązki”).
Sygn. 226647; 226648 ; czyt. 226646

17. ZUBRZYCKA, Elżbieta

Słup soli : jak powstrzymać szkolnych dręczycieli / Elżbieta Zubrzycka. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2007

Opowiadanie terapeutyczne poruszające problem przeciwstawiania się przemocy szkolnej przez uczniów.
Sygn. 224512 ; 224513; . czyt.224511

II. Wydawnictwa ciągłe

1. BAWOŁ, Joanna

Czy to ja, czy nie ja - agresywni są wśród nas / Joanna Bawoł // *Wychowanie na co Dzień.* – 2009, nr 7/8, dod. s. V-VIII

Scenariusz zajęć dla młodzieży gimnazjalnej.

2. BOCZEK, Krzysztof

Bicie uczniów nie jest ok! / Krzysztof Boczek // *Cogito.* - 2008, nr 16, s. 6-9

Tradycja kary cielesnej dla uczniów w szkołach na świecie. Czy "różga" może być antidotum na wszechobecną przemoc i agresję?

3. BORKOWSKA, Anna

System reagowania w szkole na ujawnienie cyberprzemocy / Anna Borkowska, Dorota Macander // *Dziecko Krzywdzone.* - 2009, nr 1, s. 131-140

Modelowe procedury interwencji, jakie powinni podjąć nauczyciele lub pedagodzy, gdy w szkole zostanie ujawniony przypadek cyberprzemocy.

4. BOROWSKA, Bożena

Preludium do „dorosłej” przemocy? / Bożena Borowska // *Gazeta Szkolna : aktualności.* - 2009, nr 36, s. 6-7

Przemoc seksualna w relacjach rówieśniczych stanowi słabo rozpoznany i wciąż ignorowany problem.

5. CIECHOMSKA, Monika

Konflikty i przemoc - jak im zaradzić? / Monika Ciechomska // *Gazeta Szkolna : aktualności.* - 2008, nr 15/16, s. 22, 26

6. CHORAB, Monika

Kiedy w klasie szkolnej pojawia się mobbing uczniowski / Monika Chorab // *Dyrektor Szkoły.* - 2009, nr 11, s. 40-42

Czym jest mobbing uczniowski. Cechy mobbingu. Formy mobbingu. Mobbing a bullying i „fala”. Rola nauczyciela i szkoły w walce z mobbingiem uczniowskim.

7. CZAPIŃSKI, Janusz

Lepiej wyzwalać pozytywną energię / Janusz Czapiński ; rozm. przepr. Ewa Jurkiewicz // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2007, nr 16, s. 8-9

Zdaniem autora patologiczne zjawiska w szkołach są odbiciem sytuacji w rodzinach.

8. CZARNIECKA, Danuta

„Zero tolerancji...” - od idei do realizacji / Danuta Czarnecka // *Remedium*. - 2007, nr 9, s. 4-5

Założenia i cele programu „Zero tolerancji dla przemocy w szkole” oraz proponowane działania.

9. DENST-SADURA, Aleksandra

Bądź bezpieczny / Aleksandra Denst-Sadura // *Głos Nauczycielski*. - 2009, nr 41, s. 12

Warsztaty dotyczące przeciwdziałaniu zjawisku przemocy przeznaczone dla uczniów klas gimnazjalnych.

10. DUCZYŃSKA, Iwona

O agresji słów kilka / Iwona Duczyńska // *Problemy Narkomanii*. - 2007, nr 3, s. 65-68

Badanie mające na celu zebranie informacji od uczniów liceum - Zespołu Szkół im. W. Witosa w Boninie. Działania jakie mogłyby podjąć szkoła, aby poprawić bezpieczeństwo uczniowskiej społeczności względem agresji w szkole.

11. GAŚ, Zbigniew

„Zero tolerancji dla przemocy w szkol” / Zbigniew B. Gaś // *Remedium*. - 2007, nr 7, s. 4-5

Merytoryczna analiza rządowego programu wychowawczego.

12. GUTOWSKI, Jakub

„Motyla noga”, czyli co zrobić, gdy dziecko przeklina? / Jakub Gutowski, Katarzyna Hamer-Gutowska // *Psychologia w Szkole*. - 2007, nr 4, s. 125-133

Jak oduczyć dziecko przeklinania i wulgarного zachowania.

13. IGIELSKA, Beata

Agresja pod lupą / Beata Igielska // *Głos Nauczycielski*. - 2007, nr 16, s. 8

Przyczyny agresywnych zachowań w gimnazjum. Wyniki badań naukowców z Uniwersytetu Warszawskiego.

14. **Zjawisko przemocy uczniowskiej : (w świetle teoretycznych rozważań wspomagających praktykę wychowawczą)** / Wanda Jakubiak // *Nowa Szkoła*. - 2007, nr 1, s. 31-36

Rodzaje przemocy w szkole. Główne teorie i koncepcje wyjaśniające agresję i przemoc uczniowską oraz implikacje dla profilaktyki.

15. JANUKOWICZ, Maria

Niebezpieczne szkoły : pajęczyna agresji i ośmieszania / Maria Janukowicz // *Edukacja i Dialog*. - 2009, nr 2, s. 28-32

Postępujący proces patologizacji życia to największe zagrożenie dla współczesnej szkoły.

16. JAWORSKA, Monika

Agresja wśród uczniów klas IV-VI / Monika Jaworska // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2007, nr 3/4, s. [137]-147

Na podstawie badań, których celem było uzyskanie opinii uczniów na temat zachowań agresywnych i ich form, jak również ustalenie przyczyn tychże zachowań wśród uczniów szkoły podstawowej.

17. KARASOWSKA, Aleksandra

Sprawcy i ofiary / Aleksandra Karasowska // *Remedium*. - 2007, nr 10, s. 6-7

Poprawa skuteczności działań korekcyjnych i interwencyjnych wobec uczniów będących sprawcami przemocy rówieśniczej.

18. KAWECKI, Michał Józef

Agresja i przemoc - co w zamian? : ku kulturze dialogu / Michał Józef Kawecki // *Edukacja i Dialog*. - 2007, nr 9, s. 22-23

Programy przeciwdziałania szkolnej przemocy.

19. KIEDROWSKA, Małgorzata

Szkoła jako czynnik nieprzystosowania społecznego uczniów / Małgorzata Kiedrowska // *Wychowanie na Co Dzień*. - 2009, nr 4/5, s. 12-18

Funkcjonowanie szkoły. Niepowodzenia szkolne. Dzieci nieakceptowane w szkole. Wagary i fobia szkolna. Przemoc wobec dzieci. Konsekwencje zachowań opresyjnych.

20. KOCHELAK, Julia

Mobbing - terror psychiczny w szkole / Julia Kochelak // *Edukacja i Dialog*. - 2007, nr 1, s. 12-16

Przemoc psychiczna i fizyczna w szkole.

21. KOCHELAK, Julia

Mobbing - terror psychiczny w szkole / Julia Kochelak // *Edukacja i Dialog*. - 2007, nr 1, s. 12-16

Przemoc psychiczna i fizyczna w szkole.

22. KOCHELAK, Julia

Obszary występowania agresji w klasach I-III szkoły podstawowej / Julia Kochelak // *Wszystko dla Szkoły*. - 2008, nr 4, s. 3-4

23. KOŁODZIEJCZYK, Jakub

Szkolny program przeciwdziałania agresji i przemocy / Jakub Kołodziejczyk // *Psychologia w Szkole*. - 2007, nr 1, s. 109-116

Badanie zjawiska agresji i przemocy w szkole, podnoszenie świadomości zachowań agresywnych i przemocy. Działania edukacyjne.

24. KOSIŃSKA, Ewa

Co zrobić w szkole z agresywnym uczniem? / Ewa Kosińska // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2008, nr 23/24, s. 33-34

Agresja i niekulturalne zachowania często pojawiają się w zachowaniach nastolatków jako adaptacyjno-obronna forma zmagania się zagrożeniem.

25. KRUSZKO, Krzysztof

Agresja w szkole - obraz sprawcy i ofiary / Krzysztof Kruszek // *Problemy Narkomanii*. - 2008, nr1, s.13-21

26. KUSZLANIS, Magdalena

Temat tabu / Magdalena Kaszulanis // *Głos Nauczycielski*. - 2008, nr 18, s. 8

Agresja nauczycieli wobec uczniów.

27. KUZITOWICZ, Włodzisław

Fala w szkołach : zwalczać czy cywilizować? / Włodzisław Kuzitowicz // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2007, nr 31/32, s. 5, 14, 18

Z roku na rok formy znęcania się uczniów nad uczniami są „udoskonalane”

28. ŁUKA, Wiesław

Same trudne przypadki / Wiesław Łuka // *Głos Nauczycielski*. - 2009, nr 10, s. 11

Jak zwalczać przemoc i agresję w polskich szkołach - reakcja na film zamieszczony w Internecie o stosowaniu przemocy wobec nauczyciela przez uczniów szkoły zawodowej w Rykach.

29. MACIAK, Artur

Klimat szkoły oczyszczę : mediator / Artur Maciak // *Cogito*. - 2008, nr 19, s. 14-15

Prezentacja działań Zespołu Szkół w Wojkowicach zaangażowanego w międzynarodowy projekt „Europejska bezpieczna szkoła” (program Comenius), którego jednym z głównych zadań jest zbudowanie systemu mediacji rówieśniczych w celu zapobiegania agresji i przemocy w szkole.

30. MAREK, Elżbieta

Co się dzieje z agresją w szkole? / Elżbieta Marek // *Życie Szkoły*.-2008, nr 4, s. 61-64

Sprawozdanie z konferencji zorganizowanej w Bibliotece Narodowej, podsumowującej badania „Zachowania agresywne i ich uwarunkowania. Analizy porównawcze 1997-2003-2007”.

31. MASŁOWSKA, Ewa

Agresja - przyczyny powstawania, możliwe środki przeciwdziałania / Ewa Masłowska // *Problemy Narkomanii*. - 2007, nr 1, s. 63-67

Jak wychować dziecko, by nie było agresywne. Jak zapobiegać agresji w szkole.

32. MIKOŁAJCZAK, Małgorzata

Przymus pobudza do poszukiwania wolności / Małgorzata Mikołajczak ; rozm. przepr. Ewa Jurkiewicz // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2007, nr 28/29, s. 14-15

Agresja uczniów wobec nauczycieli.

33. MIŁOSZEWSKA, Ewa

Wszyscy byli odwrócenii / Ewa Miłoszewska // *Głos Nauczycielski*. - 2009, nr 8, s. 8

Reportaż dotyczący wydarzeń ze szkoły zawodowej w Rykach w styczniu 2009 roku o znęcaniu się uczniów nad nauczycielem.

34. NERWIŃSKA, Elżbieta

Przeciwdziałanie agresji i przemocy : porozumienie w szkole / Elżbieta Nerwińska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2007, nr 1, s. 8-13

35. NOWAK, Małgorzata

Jak badano przemoc w szkołach i co z tego... / Małgorzata Nowak // *Dyrektor Szkoły*. - 2007, nr 2, s. 18-20

Przegląd i ocena szkół, którego celem miała być pomoc szkołom i placówkom w wypracowaniu skutecznych metod współpracy z właściwymi organami w celu wyeliminowania w nich aktów przemocy i podniesieniu poziomu bezpieczeństwa uczniów. Zespoły "trójki".

36. NOWAK, Małgorzata

Na tropie programu - collage medialny / Małgorzata Nowak // *Dyrektor Szkoły*. - 2007, nr 6, s. 14-16

O Programie „Zero tolerancji dla przemocy”. Przemoc w szkole.

37. OSTASZEWSKI, Krzysztof

Polityka, pedagogika i profilaktyka przemocy w szkole / Krzysztof Ostaszewski // *Remedium*. - 2007, nr 11, s. 1-3

Profilaktyka zachowań problemowych dzieci i młodzieży w Polsce.

38. OSTROWSKA, Krystyna

Zachowania agresywne uczniów w świetle badań porównawczych / Krystyna Ostrowska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2008, nr 3, s. 13-22

Społeczne wyznaczniki zachowań agresywnych dzieci i młodzieży. Rozmiary i formy zachowań agresywnych uczniów z punktu widzenia sprawcy. Źródła zachowań agresywnych uczniów z ich perspektywy.

39. OŹÓG, Kazimierz

Kilka uwag o językowej agresji i przemocy w szkole / Kazimierz Ożóg // *Kwartalnik Edukacyjny*. - 2008, nr 2, s. 3-7

Walka z agresją słowną.

40. PANY, Thomas

Czym skorupka za młodu... / Thomas Pany // *Forum*. - 2008, nr 41, s. 31-32

Skłonności do mobbingu ujawniają się już w podstawówce. Nie sposób tylko przewidzieć, czy uczeń dręczący kolegów to przyszły kryminalista, czy może przyszły menedżer.

41. PAWELSKI, Leszek

Gliniarz w gimnazjum ? / Leszek Pawelski // *Nowa Szkoła*. - 2009, nr 3, s. 16-18

Problem przemocy i agresji w polskich gimnazjach - poszukiwanie rozwiązań.

42. PIEKARSKA, Anna

Ciemna strona szkoły : o krzywdzeniu uczniów / Anna Piekarska // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 4, s. 81-89

Przemoc w szkole - problematyka krzywdzenia uczniów przez nauczycieli.

43. PIEKARSKA, Anna

Mobbing - niebezpieczna bomba w szkole / Anna Piekarska // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 3, s. 69-80

Przemoc w szkole. Mechanizmy mobbingu w szkole. Programy profilaktyczne.

44. PIEKARSKA, Anna

Wszystkiego, co najgorsze, nauczysz się w szkole... / Anna Piekarska // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 2, s. 19-29

Rozważania dotyczące negatywnych zjawisk występujących w szkole - przemocy w szkole.

45. POKINKO, Julia

Pedagog wczesnego ostrzegania / Julia Pokinko // *Głos Nauczycielski*. - 2007, nr 9, s. 8-9

Ogólnopolski kongres psychologów i pedagogów szkolnych na temat radzenia sobie z przemocą i agresją we współczesnej szkole.

46. PAWLAK, ROBERT

Nauczyciele i dyrektorzy szkół o rządowym programie „Zero tolerancji dla przemocy w szkole” / Robert Pawlak // *Polityka Społeczna*. - 2007, nr 11/12, s. 23-28

Opinie nauczycieli i dyrektorów szkół na temat kierunków polityki edukacyjnej zapisanych w rządowym programie „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”.

47. POSPISZYL, Kazimierz

Agresja w gimnazjum : studium porównawcze / Kazimierz Pospiszyl // *Pedagogika Społeczna*. - 2009, nr 2, s. [115]-131

Sprawozdanie z badań nad agresją uczniów gimnazjalnych kierowaną do kolegów.

48. RADWAŃSKA, Jadwiga

Prędzej bym mały nauczył! / Jadwiga Radwańska // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 3, s. 81-90

Zjawisko ośmieszania uczniów przez nauczycieli - jako forma przemocy.

49. PRAJSNER, Mira

„Zero tolerancji dla przemocy w szkole” / Mira Prajsner // *Remedium*. - 2007, nr 5, s. 1-4
Rządowy projekt "Zero tolerancji" w szkołach. Cele programu oraz proponowane rozwiązania.

50. PRZYBYSZ-ZARĘBA, Małgorzata

Mobbing w szkole / Małgorzata Przybysz-Zaręba // *Niebieska Linia*. - 2008, nr 1, s. 18-21
Artykuł omawia wyniki badań przeprowadzonych w Polsce wśród uczniów szkół gimnazjalnych oraz licealnych a także działania profilaktyczne.

51. RAZMUS, Bożena

Jak radzić sobie z uczniem agresywnym / Bożena Rasmus, Iwona Dulcka // *Przegląd Edukacyjny*. - 2009, nr 1, s. 15-17
Przyczyny, przejawy i skutki agresji. Przeciwdziałanie, propozycje nauczycieli.

52. RECHIO, Beata

Przemoc w szkole - jak pomóc agresorom i ofiarom? / Beata Rechnio-Kołodziej // *Wszystko dla Szkoły*. - 2008, nr 12, s. 8-9
Cechy ofiary i agresora. Działania sprzyjające wyeliminowaniu lub ograniczeniu zachowań agresywnych.

53. SAWICKA, Katarzyna

Jak chronić uczniów przed przemocą? / Katarzyna Sawicka // *Remedium*. - 2007, nr 2/3, s. 18-21
Przemoc w szkole i jej przeciwdziałanie.

54. UNIEWSKA, Agnieszka

Szkoła po traumie / Agnieszka Uniewska // *Edukacja*. - 2007, nr 2, s. 67-78
Konsekwencje negatywnego obrazu szkoły polskiej w mediach. Przykłady przemocy w szkole.

55. WASILEWSKA, Katarzyna

Izolacja ucznia w klasie szkolnej jako przejaw psychicznej przemocy grupowej / Katarzyna Wasilewska // *Edukacja i Dialog*. - 2009, nr 6, s. 62-64

56. WIŁKOMIRSKA, Anna

Walka z przemocą w szkole - pomocne wskazówki / Anna Wiłkomirska // *Remedium*. - 2007, nr 8, s. 4-5
Polemika na temat programów poprawy bezpieczeństwa w szkołach.

57. WIŚNIEWSKI, Daniel

Uwarunkowania agresywnych zachowań uczniów / Daniel Wiśniewski // *Edukacja i Dialog*. - 2008, nr 4, s. 20-22
Zapobieganie agresji i przemocy w szkole.

58. WOJCIECHOWSKI, Mieczysław

Program „Zero tolerancji” - czy tylko kary i zakazy? / Mieczysław Wojciechowski // *Remedium*. - 2007, nr 6, s. 6-7
Współczesna szkoła, nauczyciel i uczeń - polemika.

59. WOJCIESZEK, Krzysztof A.

Którędy do bezpiecznej szkoły? / Krzysztof A. Wojcieszek // *Remedium*. - 2007, nr 6, s. 4-5
Refleksje na temat szans i warunków powodzenia projektu „Zero tolerancji dla przemocy szkolnej”.

60. WRÓBLEWSKI, Maciej

Nasza szkoła, czyli buntownicy i rewolucjoniści / Maciej Wróblewski // *Polonistyka*. - 2007, nr 6, s. 51-53

Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym (przemoc, agresja, przestępczość) w szkołach.

61. ZAJDEL, Krzysztof

Oddziaływanie zmian społeczno-kulturowych na wychowanie w szkole / Krzysztof Zajdel // *Edukacja i Dialog*. - 2008, nr 10, s. 42-45

Agresja w szkole.

62. ZALEWSKI, Zbigniew

A może nie tylko karać? / Zbigniew Zalewski // *Gazeta Szkolna : aktualności*. - 2007, nr 9, s. 6-7

Program przeciwdziałania agresji w szkołach.

63. ZIEMSKA, Marta

Pomoc przez telefon / Marta Ziemska // *Głos Nauczycielski*. - 2008, nr 49, s. 8

Infolinia dla nauczycieli, wychowawców, dyrektorów szkół i rodziców. Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą fizyczną i psychiczną.

63. ZIEMSKA, Marta

Szkoła z mobbingiem / Marta Ziemska // *Głos Nauczycielski*. - 2008, nr 22, s. 10

Przemoc w środowisku szkolnym oraz zjawisko mobbingu zarówno wśród uczniów jak i nauczycieli.

64. ZUBRZYCKA, Elżbieta

Najpierw nauczyć, potem wymagać / Elżbieta Zubrzycka // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 3, s. 91-100

Zjawisko przemocy rówieśniczej w szkole.